

Економски факултет

Втор циклус студии

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО
СКОПЈЕ

Предлог

ПРОЕКТ
НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА НА
ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ
СТАТИСТИЧКИ
МЕТОДИ ЗА БИЗНИС
И ЕКОНОМИЈА
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ -
СКОПЈЕ

Предлагач:

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ - Скопје

Скопје, 2016 година

Содржина:

		Стр.
	Карта на високообразовната установа	4
1 А	Општи дескриптори на квалификации за втор циклус	22
1 Б	Специфични дескриптори на квалификацијата за студиската програма Статистички методи за бизнис и економија	24
2.	Одлука за усвојување на студиската програма од Наставно-научниот совет на Економски факултет - Скопје	26
3.	Одлука за усвојување на студиската програма од Ректорската управа или Универзитетскиот сенат	27
4.	Научно-истражувачко подрачје, поле и област каде припаѓа студиската програма	28
5.	Вид на студиската програма (академски или стручни студии)	28
6.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	28
7.	Цел и оправданост за воведување на студиската програма	28
8.	Години и семестри на траење на студиската програма	28
9.	ЕКТС кредити со кои се стекнува студентот	28
10.	Начин на финансирање, а за приватните високо-образовни и научни установи и доказ за обезбедена квалитетна финансиска гаранција за студиската програма	28
11.	Услови за запишување	28
12.	Информација за продолжување на образованието	28
13.	Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните на изборни предмети и дефиниран начин на избор на предметите	29
14.	Податоци за просторот предвиден за реализација на студиската програма	29
15.	Листа на опрема предвидена за реализација на студиската програма	29
16.	Предметни програми со информации согласно со членот 4 од овој правилник	29
17.	Список на наставен кадар со податоци наведени во членот 5	29
18.	Изјава од наставникот за давање согласност за учество во изведување на настава по одредени предмети од студиската програма	30
19.	Согласност од високообразовната установа за учество на наставникот во реализацијата на студиската програма	30
20.	Информација за бројот на студенти за запишување во првата година на студиската програма	30
21.	Информација за обезбедена задолжителна и дополнителна литература	30

22.	Информација за веб страница	30
23.	Стручниот односно научниот назив со кој се стекнува студентот по завршување на студиската програма	30
24.	Активности и механизми преку кои се развива и се одржува квалитетот на наставата	30
	ПРИЛОЗИ	
	Прилог 2 - Биографии на наставниот кадар	
	Прилог 3 - Изјави од наставниците за нивната согласност за учество во наставата	

1 А. ОПШТИ ДЕСКРИПТОРИ НА КВАЛИФИКАЦИИ ЗА ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ

Табела 1: Општи дескриптори на квалификации на студиските програми на втор циклус студии

Знаење и разбирање	• Покажува разбирање за теоретските модели и концепции на модерната економска и бизнис теорија; • Демонстрира знаење за различните модели и стратегии кои се користат за успешно водење на макроекономската политика и бизнис процесите во претпријатијата • Способност за креирање и употреба на современите пристапи за анализа на ефектите од макроекономските политики и деловните одлуки во претпријатијата; • Стекнува продлабочени знаења од специфични областа на функционирањето на макроекономската политика и претпријатијата; • Покажува знаење и способност за независно учество во научни и професионални дискусии.
Примена на знаењето и разбирањето	• Способност за креативност и иновативност при создавање на нови идеи и решенија; • Покажува способност за оценка и избор на научни теории, методологии и алатки во различни економски и бизнис подрачја; • Покажува знаење за различните методи кои се користат во истражувањето на економските појави и бизнис процесите; • Предвидувања на разни појави во економијата и бизнисот • Поседува способност да партиципира во групни дискусии, критички да анализира теоретски и практични аспекти од работењето на претпријатијата, да изработува и да ги презентира изработените проекти. • Способност за донесување на квалитетни бизнис одлуки.
Способност за проценка	• Способност за проценка на макроекономската ситуација, бизнис процесите, проблемите и приоритетите во различни подрачја; • Демонстрира способност за идентификување и прибирање на релевантни податоци, нивна анализа и интерпретација; • Оспособување за самостојно решавање комплексни проблеми од практичното работење и развивање на критичкиот однос кон постојните теоретски модели и знаења; • Способност за анализа, синтеза и критичка евалуација на факти.
Комуникациски	• Развивање и унапредување на способности за тимска

вештини	работа, способност за лидерство и комуникација применливи во различни претпријатија и ситуации; • Показува способност за прибирање, анализирање, оценка и презентирање информации; • Способност за работа во интердисциплинарни тимови во организации во глобално и мултикултурно окружување; • Поседува способност за професионална комуникација со други професионалци од соодветната област, како и со претставници на институциите на системот.
Вештини на учење	• Поседува способност за анализирање, разбирање, меморирање и истражување на содржини од различни области; • Показува способност за изведување заклучоци или мислење за предностите и недостатоците на економските појави и бизнис процесите; • Демонстрира способност за вклучување во активно учење, способност да се служи со научно-истражувачки методи и да користи релевантна литература во своите анализи; • Способен е да анализира конкретни студии на случај и да анализира научни трудови од соодветната област • Показува интерес за континуирана едукација и професионален развој на повисоки образовни нивоа.

1 Б Специфични дескриптори на квалификацијата за студиската програма Статистички методи за бизнис и економија

Специфични дескриптори на квалификацијата со кои се одредуваат резултатите од учењето за студиската програма Статистички методи за бизнис и економија, согласно со Уредбата за национална рамка на високообразовните валификации (Сл. Весник на РМ бр. 154/2010).

Цел на студиската програма на втор циклус студии Статистички методи за бизнис и економија е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на статистиката и со специфични вештини за примена на ова знаење во практиката. За остварување на овие цели студиската програма ги обработува теоретските аспекти на оваа област, фокусирајќи се и на нивната практична примена.

Со усвојувањето на сознанијата на оваа студиска програма, се очекува студентот да ги демонстрира следниве знаења, способности и вештини:

Знаење и разбирање:

- Унапредување на знаењето и зајакнување на аналитичките способности и обучувањето за користење на адекватни софтверски пакети со цел да бидат поефикасни во решавањето на квантитативните проблеми во економијата и бизнисот;
- За избор на најсоодветните статистички, економетриски и други квантитативни методи при решавање на сложени проблеми од економијата и бизнисот;
- Спроведување на анализа заснована на примена на повеќе методи и модели, толкување на резултатите од анализата и предлагање на економски и деловни одлуки;
- Предвидувања на разни појави во економијата и бизнисот врз основа на статистички методи и модели и со користење на статистички софтвери.

Примена на знаењето и разбирањето:

- Собирање на податоци и креирање на бази на податоци
- Моделирање и примена на квантитативни и аналитички методи во економијата;
- Примена на економетриски компјутерски пакети за обработка на податоци;
- Носење на статистички заклучоци врз основа на информации од различни видови примероци и проценка на можните грешки при заклучувањето.
- Креирање на економетриски модели и анализа на релациите помеѓу променливите;
- Анализа на временски серии и проектирање на нивното движење во иднина;
- Предвидување на движењата на економските временски серии;
- Примена на статистичките методи во контролата и континуираното унапредување на квалитетот на процесите во производниот и услужниот сектор.

Способност за проценка:

- Развивање на способност за идентификација на поврзаности во економијата и бизнисот и нивно моделирање;
- Развивање на способност за критичка анализа;
- Практична примена на статистичката и економетриската методологија во комплексната анализа на проблемите со кои се соочуваат економијата и бизнисот;
- Способност за примена на статистичките модели во предвидување на разни појави во економијата и бизнисот;
- Способност за примена на методите во микро и макро економската анализа.

Комуникациски вештини:

- Способност да дискутира за примена на соодветен метод при истражување на одреден економски или бизнис проблем
- Способност да дискутира за добиените откритија, резултати и заклучоци од истражувањата направени со примена на статистичките методи и модели
- Способност за професионална комуникација со експерти од соодветната област и учество во научно-истражувачки проекти

Вештини на учење:

- Способен е за успешно совладување на теоретските основи преку читање, слушање и меморирање, правилно организирање и користење на времето;
- Демонстрира способност за вклучување во активно учење, способност да се служи со научно-истражувачки методи и да користи релевантна литература во своите анализи;
- Способен е да анализира конкретни студии на случај и да анализира научни трудови од соодветната област.

Квалификација која се стекнува:

Магистер по статистички науки од областа статистички методи за бизнис и економија.

2. ОДЛУКА ЗА УСВОЈУВАЊЕ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ОД НАСТАВНО-НАУЧНИОТ СОВЕТ НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Економски факултет - Скопје

Бр. 02-2110/39

Дата. 02-12 2016 година

Врз основа на член 63 од Законот за високото образование (Сл.весник на Р.Македонија бр.35/08...127/16), и член 39 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Економскиот факултет - Скопје во состав на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно – научниот совет на седницата одржана на ден 25.11.2016 година, ја донесе следната

ПРЕДЛОГ ОДЛУКА

СЕ ВРШИ ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ на проектите на едногодишните студиски програми на втор циклус студии: **Стратегиски менаџмент на човечки ресурси, МБА менаџмент, Е-бизнис менаџмент, Менаџмент во осигурувањето, Маркетинг, Европски студии, Управување во јавниот сектор, Монетарна економија, финансии и банкарство и Статистички методи за бизнис и економија**, студиски програми кои се реализираат на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет - Скопје.

СЕ ВРШИ ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ на проектите на двегодишните студиски програми на втор циклус студии: **Стратегиски менаџмент на човечки ресурси, Е-бизнис менаџмент и Монетарна економија, финансии и банкарство**, студиски програми кои се реализираат на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет - Скопје.

Мислење и препорака во врска со содржината на предложените проекти за изменување и дополнување на студиските програми на прв и втор циклус студии дава Одборот за соработка и доверба со јавноста на Економскиот факултет - Скопје.

По добното мислење од страна на Одборот за соработка и доверба со јавноста на Економскиот факултет – Скопје, проектите, согласно член 52 од Законот за високото образование (Сл.весник на Р.Македонија бр.35/08...127/16), потребно е да се достават до Универзитетскиот сенат на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, заради понатамошно постапување.

Прилог на оваа предлог – одлука претставуваат проектите за изменување и дополнување на студиските програми наведени во став 1 и 2 од оваа предлог одлука.

Оваа предлог одлука да се достави до:

- Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
- Одбор за соработка и доверба со јавноста
- Раководител на Совет за втор циклус студии
- Раководители на колегиуми на студиски програми
- Досие на предмет
- Архива
- Досие на седницата

Изработил: ДК

ДЕКАН

Проф. д-р Љубомир Дракулевски

3. ОДЛУКА ЗА УСВОЈУВАЊЕ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ОД РЕКТОРСКАТА УПРАВА ИЛИ УНИВЕРЗИТЕТСКИОТ СЕНАТ

Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Ss. Cyril and Methodius University in Skopje

Бр. 02-982/26
27.12.2016
Скопје

Одлука од УС
Р.Е. Ознака: **ОБ 5.5/13** ЕКОНОМИЈА
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Страна: 1 од 1
Универзитетскиот сенат на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Примено	29.12.2016		
Орг. Единица	1и	2415/3	

Врз основа на член 104 од Законот за високото образование, член 246 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по предлог на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет, Универзитетскиот сенат на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на 6. седница одржана на 27 декември 2016 година, донесе

ОДЛУКА

за усвојување на Проектот за измени и дополнувања на студиската програма од втор циклус студии по *статистички методи за бизнис и економија* (едногодишни) на Економскиот факултет

Член 1

Универзитетскиот сенат го усвојува Проектот за измени и дополнувања на студиската програма од *втор циклус студии по статистички методи за бизнис и економија* (едногодишни) на Економскиот факултет.

Член 2

Универзитетскиот сенат го упатува проектот од член 1 на оваа Одлука до Одборот за акредитација и евалуација на високото образование на натамошна постапка за акредитација. Проектот во печатена и во електронска форма до Одборот за акредитација и евалуација на високото образование се доставува од страна на единицата на Универзитетот - предлагач и организатор на студиската програма.

Член 3

Оваа Одлука стапува во сила со нејзиното донесување и ќе се објави во *Универзитетски гласник*.

Ректор
Проф. д-р Никола Јанкуловски

Доставено до:

- Економскиот факултет
- Одборот за акредитација и евалуација на високото образование

4. НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКО ПОДРАЧЈЕ, ПОЛЕ И ОБЛАСТ КАДЕ ПРИПАЌА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Студиската програма која е предмет на усогласување според член 99 од Законот за високото образование е од

-подрачје	5.	ОПШТЕСТВЕНИ НАУКИ
-поле	513	СТАТИСТИКА
-област	51300	СТАТИСТИЧКИ МЕТОДИ ЗА БИЗНИС И ЕКОНОМИЈА

5. ВИД НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА (АКАДЕМСКИ ИЛИ СТРУЧНИ СТУДИИ)

Студиската програма на втор циклус студии – Статистички методи за бизнис и економија е од **академски вид**

6. СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ (ЦИКЛУС СТУДИИ)

Студиската програма е од **Втор циклус студии**

7. ЦЕЛ И ОПРАВДАНОСТ ЗА ВОВЕДУВАЊЕ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Студиската програма на втор циклус студии - Статистички методи за бизнис и економија е предмет на **усогласување според член 99** од Законот за високото образование

8. ГОДИНИ И СЕМЕСТРИ НА ТРАЕЊЕ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Студиската програма на втор циклус студии - Статистички методи за бизнис и економија е во траење од **2 семестри**

9. ЕКТС КРЕДИТИ СО КОИ СЕ СТЕКНУВА СТУДЕНТОТ

За добивање звање магистер по статистички науки, студентот треба да оствари **60 ЕКТС** согласно Законот за високо образование

10. НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ

Студиите се врз база на самофинансирање од страна на студентите

11. УСЛОВИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ

Завршен прв циклус студии во времетраење од 8 семестри или најмалку 240 кредити.

12. ИНФОРМАЦИЈА ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Со завршување на вториот циклус студии се стекнува право на запишување трет циклус на студии

13. УТВРДЕН СООДНОС ПОМЕЃУ ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ И ИЗБОРНИТЕ ПРЕДМЕТИ И ДЕФИНИРАН НАЧИН НА ИЗБОР НА ПРЕДМЕТИТЕ (за секоја програма во анекс 1)

Структурата на предметите е следна:

1. **Четири задолжителни предмети** утврдени со студиската програма според семестри на студирање (максимум 60% од вкупниот број предвидени предмети)
2. **Два изборни предмети** утврдени со студиската програма според семестри на студирање (30% од вкупниот број предвидени изборни предмети од листата на Економски факултет - Скопје)
3. **Еден изборен предмет** (10% од вкупниот број предвидени предмети) од Листата на предмети утврдени од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

14. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОСТОРОТ ПРЕДВИДЕН ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Просторот за реализацијата на студиските програми е даден во Картата на високообразовната институција. За оваа студиска програма е определена лабораторијата „Статистички методи за бизнис и економија (СМЕБЕ)“

15. ЛИСТА НА ОПРЕМА ПРЕДВИДЕНА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Листата на опремата за реализацијата на студиските програми е дадена во Картата на високообразовната институција. Лабораторијата „Статистички методи за бизнис и економија (СМЕБЕ)“ е комплетно опремена со мултимедиски систем за изведување на наставата и со најсовремени статистички и економетриски софтвери како и со соодветен дидактички софтвер.

16. ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ СО ИНФОРМАЦИИ СОГЛАСНО ЧЛЕНОТ 4 ОД ОВОЈ ПРАВИЛНИК

Предметните програми за втор циклус студии - Статистички методи за бизнис и економија се дадени во ПРИЛОГ 1

17. СПИСОК НА НАСТАВЕН КАДАР СО ПОДАТОЦИ НАВЕДЕНИ ВО ЧЛЕНОТ 5 ОД ПРАВИЛНИКОТ ЗА ЗАЕДНИЧКИТЕ ЕЛЕМЕНТИ

	Име и презиме	Звање во кое е избран
1	д-р Весна Буцевска	Редовен професор
2	д-р Владимир Филиповски	Редовен професор
3	д-р Таки Фити	Редовен професор
4	д-р Сапо Арсов	Редовен професор
5	д-р Драган Тевдовски	Вонреден професор
6	д-р Марија Трпкова-Несторовска	Доцент
7	д-р Игор Ивановски	Доцент

Биографијата на наставниот кадар за студиската програма на втор циклус студии – Статистички методи за бизнис и економија е даден во ПРИЛОГ 2

18. ИЗЈАВА ОД НАСТАВНИКОТ ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА УЧЕСТВО ВО ИЗВЕДУВАЊЕ НА НАСТАВА ПО ОДРЕДЕНИ ПРЕДМЕТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Изјавитена наставниот кадар за студиската програма на Економскиот факултет на втор циклус студии - Статистички методи за бизнис и економија е дадена во ПРИЛОГ 3

19. СОГЛАСНОСТ ОД ВИСОКООБРАЗОВНАТА УСТАНОВА ЗА УЧЕСТВО НА НАСТАВНИКОТ ВО РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Кадровската покриеност за предметите се утврдува со одлука на Наставно - научниот совет. Доколку има потреба за професори од други факултети согласноста би се обезбедила во редовна процедура.

20. ИНФОРМАЦИЈА ЗА БРОЈОТ НА СТУДЕНТИ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Бројот на студенти се дадени со предлог одлука од Наставно-начниот совет на Економскиот факултет. Вистинскиот број го утврдува Владата во соработка со Ректоратот на „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Вкупниот број на студенти е утврден со решението за акредитација на студиската програма на 28 студенти.

21. ИНФОРМАЦИЈА ЗА ОБЕЗБЕДЕНА ЗАДОЛЖИТЕЛНА И ДОПОЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Во библиотеката на факултетот и кај предметните професори се обезбедени доволно наслови согласно нормативите на министерството од предложената основна (10%) и дополнителна (5%) литература.

22. ИНФОРМАЦИЈА ЗА ВЕБ СТРАНИЦА

http://www.eccf.ukim.edu.mk/smebe/Smst_en.html

23. СТРУЧНИОТ ОДНОСНО НАУЧНИОТ НАЗИВ СО КОЈ СЕ СТЕКНУВА СТУДЕНТОТ ПО ЗАВРШУВАЊЕ НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

По завршувањето на студиската програма студентот се стекнува со звањето: **магистер по статистички науки од областа статистички методи за бизнис и економија**

24. АКТИВНОСТИ И МЕХАНИЗМИ ПРЕКУ КОИ СЕ РАЗВИВА И СЕ ОДРЖУВА КВАЛИТЕТОТ НА НАСТАВАТА

Квалитетот на наставата се развива и одржува преку следните механизми:

- секоја година Економскиот факултет спроведува процес на самоевалуација на ниво на студиски програми, како и самоевалуација на ниво на целиот факултет;
- секој семестар се спроведуваат анонимни анкети на студентите за односот на наставниот кадар и квалитетот на наставно-образовниот процес.
- секоја година се унапредуваат предметните програми во процедура преку Колегиумот за втор циклус студии -Статистички методи за бизнис и економија и Наставно научниот совет на факултетот
- квалитетот на студиите се контролира и низ процесот на надворешна евалуација.

АНЕКС 1

Листа на задолжителни и изборни премети на Втор циклус Статистички методи за бизнис и економија

1. **Четири задолжителни предмети** утврдени со студиската програма според семестри на студирање (максимум 60% од вкупниот број предвидени предмети)
2. **Два изборни предмети** утврдени со студиската програма според семестри на студирање (30% од вкупниот број предвидени изборни предмети од листата на Економски факултет - Скопје)
3. **Еден изборен предмет** (10% од вкупниот број предвидени предмети) од Листата на предмети утврдени од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

ТАБЕЛА 1. ПРВ СЕМЕСТАР

Полн назив на предметната програма	ЕКТС	Број на часови настава	Број на часови
Задолжителен предмет 1	7	40	175
Задолжителен предмет 2	7	40	175
Задолжителен предмет 3	7	40	175
Изборен предмет од Економски факултет*	7	40	175
Изборен предмет од Листа на УКИМ**	2	10	50
	30		750

* Листа на слободни изборни предмети од модул 5 на Економски факултет - Скопје

** Листата на предмети утврдени од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

ТАБЕЛА 2. ВТОР СЕМЕСТАР

Полн назив на предметната програма	ЕКТС	Број на часови настава	Број на часови
Задолжителен предмет 4	7	40	175
Изборен предмет од Економски факултет*	7	40	175
МАГИСТЕРСКИ ТРУД	16		400
	30		750

* Листа на слободни изборни предмети од модул 5 на Економски факултет - Скопје

ТАБЕЛА 3. Студиска програма втор циклус студии Статистички методи за бизнис и економија

Задолжителни предметни програми:

Код	Полн назив на предметната програма	Наставник	Број на часови	ЕКТС
STM 513	Мултиваријациона анализа	Доц. д-р Марија Трпкова-Несторовска	40	7
STM 515	Теоретска економетрија	Проф. д-р Весна Буцевска	40	7
STM 510	Анализа на временски серии	Проф. д-р Драган Тевдовски	40	7
STM 508	Финансиска економетрија	Проф. д-р Владимир Филиповски	40	7

ТАБЕЛА 4. Изборни предметни програми од Листата на предметни програми на Економски Факултет - Скопје

Код	Полн назив на предметната програма	Наставник	Број на часови	ЕКТС
STM 512	Математичка статистика	Доц. д-р Игор Ивановски	40	7
STM 514	Напредна економетрија	Проф. д-р Весна Буцевска	40	7
STM 516	Статистичка контрола на квалитетот	Проф. д-р Весна Буцевска	40	7
STM 5999.3	Избрани проблеми од микро и макроекономија	Академик Таки Фити	40	7
STM 511	Демографски методи	Проф. д-р Драган Тевдовски	40	7
STM5999.2	Финансиски менаџмент	Проф. д-р Сашо Арсов	40	7

ТАБЕЛА 5. Изборни предметни програми од Листата на предметни програми на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Код	Полн назив на предметната програма	Број на часови	ЕКТС
Листа на УКИМ	Предмет од Листата на УКИМ	10	2

Студентот на втор циклус на студии може да пријави тези и тема за магистерски труд со образложение, откако ќе оствари 44 кредити со положување на испитите на студиумот на кој што е запишан.

ПРИЛОГ 1:

Предметните програми за студиската програма

Програмата на секој од предметите кои ја сочинуваат студиската програма од втор циклус студии по СТАТИСТИЧКИ МЕТОДИ ЗА БИЗНИС И ЕКОНОМИЈА детално е опишана во посебен табеларен преглед во продолжение, кој ги содржи следните податоци: име на предметот на македонски и англиски јазик, шифра на предметот, семестар во кој се слуша, дали е задолжителен или е изборен, одговорни наставници, образовна цел и компетенции, содржина на предметот, методи на одржување на настава, вкупен расположив фонд на часови со нивна распределба, начин на оценување и препорачана литература.

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Мултиваријациона анализа			
2.	Код	513			
3.	Студиска програма	Статистички методи за бизнис е економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017-2018 / прв семестар	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставници	Доц. д-р Марија Трпкова-Несторовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да: 1. користат матрична алгебра. 2. градат мултиваријациони регресиони модели 3. употребуваат анализа на главни компоненти 4. употребуваат факторска анализа 5. употребуваат анализа на групирање во решавање на проблеми од областа на бизнисот и економијата.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. ПОВЕЌЕДИМЕНЗИОНАЛНА СЛУЧАЈНА ПРОМЕНЛИВА И ПОВЕЌЕДИМЕНЗИОНАЛЕН НОРМАЛЕН РАСПОРЕД 1.1 Повеќедимензионална случајна променлива 1.2 Здружени распореди 1.3 Маргинални распореди 1.4 Условни распореди 1.5 Очекувана вредност, варијанса, коваријанса и корелација 1.6 Примерок од повеќедимензионален распоред 1.7 Повеќедимензионален нормален распоред 2. СТАТИСТИЧКО ЗАКЛУЧУВАЊЕ 2.1 Статистичко оценување на средината 2.2 Тестирање на хипотеза за вредноста на средината 2.3 Статистичко заклучување за коваријансата и корелацијата 3. МЕТОДА НА ГЛАВНИ КОМПОНЕНТИ 3.1 Дефиниција на главни компоненти 3.2 Карактеристики на главни компоненти од примерок 3.3 Примена на главните компоненти 4. ФАКТОРСКА АНАЛИЗА 4.1 Моделот на факторската анализа 4.2 Методи на оценување 4.3 Ротација на факторите 5. АНАЛИЗА НА ГРУПИРАЊЕ 5.1 Мерки на сличности и разлики помеѓу објектите 5.2 Мерки на сличности и разлики помеѓу групите 5.1 5.3 Методи на групирање				
12.	Методи на учење: предавања и лабораториски часови, кои ќе се изведуваат со помош на активно користење на статистички софтвер, и проекти				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава		40 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски,		15 часови

			аудиториски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		40 часови	
		16.3.	Домашно учење		50 часови	
17.	Начин на оценување				50+40+10 = 100 бода	
	17.1.	Тестови			50 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			40 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода			5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода			6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода			7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода			8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода			9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Johnson, W.	Applied Multivariate Statistical Analysis, 6 th Edition	Prentice Hall	207
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Hair, J.F., Black, W., Babin, B., Anderson, R. and Tatham , R.	Multivariate Data Analysis, 6 th	Prentice Hall	2006	
2.		Kovačić, Z.	Multivarijacion aanaliza	Ekonomskifak ultet, Beograd	1998	
		3.	Ристески, С. и Тевдовски, Д.	Статистички методи за бизнис и економија	Економски факултет, Скопје	2010

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Теоретска економетрија			
2.	Код	5992			
3.	Студиска програма	Статистички методи за бизнис и економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Економски факултет			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017-2018 (прв семестар)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р Весна Буцевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да: 1. ги препознаваат проблемите при формулирањето, вреднувањето и примената на економетриските методи; 2. да специфицираат економетриски модел, 3. да ги оценат параметрите на економетрискиот модел и да го подложат тој модел на верификација, 4. да ги толкуваат добиените резултати во економска рамка, да го користат оценетиот модел за да ја тестираат економската теорија која лежи во основата на тој модел и 5. да ја предвидат идната економска активност врз база на оценетите квантитативни релации.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. ВОВЕД 2. КЛАСИЧЕН ПРОСТ ЛИНЕАРЕН РЕГРЕСИОНЕН МОДЕЛ: СПЕЦИФИКАЦИЈА И ОЦЕНУВАЊЕ 3. КЛАСИЧЕН ПОВЕЌЕКРАТЕН ЛИНЕАРЕН РЕГРЕСИОНЕН МОДЕЛ: СПЕЦИФИКАЦИЈА И ОЦЕНУВАЊЕ 4. ЗАКЛУЧУВАЊЕ И ПРЕДВИДУВАЊЕ ВО ПОВЕЌЕКРАТНИОТ РЕГРЕСИОНЕН МОДЕЛ 5. РЕЗУЛТАТИ ОД ГОЛЕМИ ПРИМЕРОЦИ И АЛТЕРНАТИВНИ ОЦЕНИТЕЛИ ВО КЛАСИЧНИОТ ЛИНЕАРЕН РЕГРЕСИОНЕН МОДЕЛ 6. ХЕТЕРОСКЕДАСТИЧНОСТ 7. АВТОКОРЕЛИРАНИ СТОХАСТИЧКИ ЧЛЕНОВИ 8. ФУНКЦИОНАЛНА ФОРМА, НЕЛИНЕАРНОСТ И СПЕЦИФИКАЦИЈА .				
12.	Методи на учење: ▪ Предавања и вежби во мултимедијалниот центар на ТЕМПУС проектот "Статистички методи за бизнис и економија" на Економскиот факултет на УКИМ со користење на економетриски компјутерски пакети (EViews); • Поединечни консултации со студентите; • Подготовка на научни и стручни трудови со соодветна примена на економетриски методи и користење на соодветен компјутерски софтвер, нивна јавна презентација и дискусија по резултатите од истражувањето; • Подготовка на есеј на зададена тема; • Колоквиуми/тестови за проверка на стекнатите знаења.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часа			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	

		16.2.	Самостојни задачи		40 часови	
		16.3.	Домашно учење		50 часови	
17.	Начин на оценување 60+30+10 = 100 бода					
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Буцевска Весна	Економетрија со примена на EViews	Економски факултет - Скопје	2009
		2.	Буцевска Весна	Збирка задачи по економетрија	Економски факултет - Скопје	2003
		3.	Greene, W. H.	Econometric Analysis, 7 th edition	Prentice Hall	2011
		4.	Gujarati, D. N.	Basic Econometrics, 5 th revised edition	McGraw and Hill	2010
		5.	Gujarati, D. N.	Student Solutions Manual t/a Basic Econometrics	McGraw and Hill	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Davidson, R. and MacKinnon, J. G.	Econometric Theory and Methods	Oxford University Press	2003
		2.	Kennedy, P.	A Guide to Econometrics, Fifth edition	The MIT Press; Blackwell	2008
		3.	Wooldridge, J.	Introductory Econometrics: A Modern Approach (with Printed Access Card- Economic Applications	South-Western College Pub	2012

				<i>Online, Econometrics Data Sets with Solutions Manual Web Site)</i>		
		4	<i>Vogelvang, B.</i>	<i>Econometrics: Theory & Applications With Eviews, 3rd edition</i>	Financial Times Management	2005

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Анализа на временски серии			
2.	Код	STM 510			
3.	Студиска програма	Статистички методи за бизнис економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017-2018 / прв семестар	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставници	Проф. д-р Драган Тевдовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да: 1. користат модели на временски серии во решавањето на проблеми од областа на економијата и финансиите; 2. користат методи на декомпозиција во анализата; 3. да ги употребуваат Авторегресивните интегрирани модели на подвижни средини; 4. да ги употребуваат Авторегресивните условни хетероскедастични модели или генерализаираните авторегресивни условни хетероскедастични модели; 5. да ги употребуваат векторските авторегресивни модели како и концептот на коинтеграција.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. ВОВЕД 1.1 Поим и видови на временски серии 1.2 Карактеристики на економските временски серии 1.3 Цели на анализата на временските серии 1.4 Кратка историја на анализата на временските серии 1.5 Вовед во Минитаб и ЕВиенс 2. ДЕКОМПОЗИЦИЈА НА ВРЕМЕНСКИТЕ СЕРИИ 2.1 Временски серии и нивните компоненти 2.2 Методи на декомпозиција 3. ЕКСПОНЕНЦИЈАЛНО ПОРАМНУВАЊЕ 3.1 Просто експоненцијално порамнување 3.2 Холтово експоненцијално порамнување со коригиран тренд 3.3 Холт-Винтер методи 4. ВРЕМЕНСКИТЕ СЕРИИ И СТОХАСТИЧКИ ПРОЦЕСИ 4.1 Стохастички процеси 4.2 Тестирање на стационарноста 5. АВТОРЕГРЕСИВНИ ИНТЕГРИРАНИ МОДЕЛИ НА ПОДВИЖНИ СРЕДИНИ 5.1 Теоретски основи на моделите 5.2 Изградба на моделот 5.3 Сезонски модели 6. АВТОРЕГРЕСИВНИ УСЛОВНИ ХЕТЕРОСКЕДАСТИЧНИ МОДЕЛИ 6.1 Теоретски основи на моделите 6.2 Изградба на моделот 7. ВЕКТОРСКИ АВТОРЕГРЕСИВНИ МОДЕЛИ 7.1 Теоретски основи на моделите 7.2 Изградба на моделот				
12.	Методи на учење: предавања и лабораториски часови, кои ќе се изведуваат со помош на активно користење на статистички софтвер, и проекти				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часови			
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања-теоретска		40 часови

	активности		настава		
			15.2. Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности		16.1. Проектни задачи	30 часови	
			16.2. Самостојни задачи	40 часови	
			16.3. Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување 50+40+10 = 100 бода				
	17.1.	Тестови		50 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		40 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета		
22.	ЛИТЕРАТУРА				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ристески, С., Тевдовски, Д.и Трпкова, М.	Вовед во анализата на временските серии	Универзитет “Св. Кирил и Методиј”
		2.	Brockwell, P.J. and Davis, R.A	Introduction to Time Series Analysis and Forecasting	Springer-Verlag
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Box, G. E. P., Jenkins, G. M. and Reinsel, G	Time Series Analysis: Forecasting and Control	Prentice Hall
		2.	Peña, D., Tiao. G.C and Tsay, R.S	A Course in Time Series Analysis	Wiley
3.		Enders, W.	Applied Econometric Time Series, 2nd ed.,	Wiley	

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Финансиска економетрија			
2.	Код	STM 5999			
3.	Студиска програма	Статистички методи за бизнис и економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017-2018(втор семестар)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-рВладимир Филиповски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да: - да ги разликуваат различните типови, т.е. модели на стохастички процеси; - да ги моделираат финансиските временски серии со униваријантни и мултиваријантни авторегресиони модели; - да ги користат техниките на тестирање на стационарноста на сериите; - да го разберат и да го аплицираат системот на коинтегрирани варијабли; - да го оценуваат моделот на коренција на грешки; - да ги естимираат моделите на кондиционална (условна) волатилност засновани на авторегресивна хетероскедастичност.				
11.	Содржина: 1. Униваријатни модели на финансиски временски серии: ARMA; ARIMA. 2. Мултиваријантни модели на финансиски временски серии: VAR модели. 3. Моделирање на волатилноста и корелацијата: - Модели со авторегресиона условна хетероскедастичност: ARCH - Генерализирани модели со авторегресиона условна хетероскедастичност: GARCH 4. Моделирање на долгорочните соодноси во финансиите - Тестирање на нестационарноста и постоење единични корени - Коинтеграција - Модели на корегирање на грешката 5. Тестирање и естимирање на коинтегрирани системи со Јохансеновата техника				
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, квизови, проекти, филмови, подржани со LCD и PowerPoint.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови	
		16.3.	Домашно учење	50 часови	

17.	Начин на оценување			50+40+10 = 100 бода		
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода			5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода			6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода			7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода			8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода			9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brooks Chris	Introductory Econometrics for Finance – Second Edition	Cambridge University Press	2008
		2.	Tsay Ruey S.	Analysis of Financial Time Series	John Wiley	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Taylor S. J.	asset Price Dynamics, Volatility, and Prediction	Princeton University Press	2005

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Математичка статистика			
2.	Код	512			
3.	Студиска програма	Статистички методи за бизнис е економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017-2018 (прв семестар)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставници	Доц. д-р Игор Ивановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е да се претстават најзначајните алатки за решавање на проблемите на статистичко заклучување со кои студентите ќе се соочат во наредните предмети. Студентите ќе се стекнат со компетенции во најважните области на статистичкото заклучување.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Веројатност 1.1 Простор на примерок и настан 1.2 Дефинирање на веројатноста 1.3 Независни настани 1.4 Условна веројатност 1.5 Басес-ова теорема 2. Случајна променлива и распореди 2.1 Прекинати распореди 2.2 Непрекинати распореди 2.3 Функција на распоред 2.4 Дводимензионални распореди 2.5 Маргинални распореди 2.6 Условни распореди 2.7 Независни случајни променливи 2.8 Трансформација на случајните променливи 3. Очекување 3.1 Очекување на случајна променлива 3.2 Карактеристики на очекувањата 3.3 Варијанса 3.4 Моменти 3.5 Средина и медијана 3.6 Коваријанса и корелација 3.7 Условни очекувања 4. Специјални распореди 4.1 Некои важни прекинати распореди 4.2 Некои важни непрекинати распореди 4.3 Нормален распоред 4.5 Централна гранична теорема 5. Статистичко заклучување 5.1 Опис на податоците: збирни статистики, прикажување на распоредите				

	испитување на зависностите 5.2 Функција на веројатноста 5.3 Основни концепти на заклучување: оценка во точка, интервали на оценка, тестирање на хипотези 6. Оценка во точка 6.1 Методи на моменти 6.2 Оценки на максимална веродостојност 6.3 Својства на оценките на максимална веродостојност 6.4 Конзистентост на оценките на максимална веродостојност 6.5 Асимптотска нормалност 6.6 Доволна статистика 6.7 Експоненцијални фамилии 7. Распореда на оценките на примероците 7.1 Распоред на статистиката на примерокот 7.2 Заеднички распоред на средината и варијансата на примерокот 8. Оценување со доверба 8.1 Статистичка доверба 8.1 Интервали на доверба 8.2 Избор на големина на примерок 9. Тестирање на хипотези 9.1 Проблеми при тестирањето на хипотези 9.2 Тестирање на прости хипотези 9.3 Униформни најсилни тестови 9.4 Постапка на тестирање 9.5 t тест 9.6 p-вредност 9.7 Тест на однос на веродостојност 10. Категориски податоци и непараметарски методи 10.1 Хи-квадрат тест 10.1 Табели на контингенција 10.2 Тест на хомогеност 10.3 Симпсон-овиот парадокс 11. Статистички модели 11.1 Проста линеарна регресија 11.2 Најмали квадрати и максимална веродостојност 11.3 Својства на оценките на најмали квадрати 11.4 Предвидување 11.5 Повеќекратна регресија 11.6 Избор на моделот 11.7 Логистичка регресија			
12.	Методи на учење: предавања и лабораториски часови, кои ќе се изведуваат со помош на активно користење на статистички софтвер, и проекти			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови		
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови
		16.3.	Домашно учење	50 часови
17.	Начин на оценување 50+40+10 = 100 бода			
	17.1.	Тестови	60 бодови	

	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода			5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода			6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода			7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода			8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода			9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Azzalini, A.,	Statistical Inference: based on the likelihood	Chapman & Hall	1996
		2.	Casella, G. and Berger, R.,	Statistical Inference	Duxbury Press	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Young G.A. and R.L. Smith	Essentials of Statistics Inference	Cambridge, University Press	2005
	2.	DeGroot, M. and Schervish, M.,	Probability and Statistics	Addison-Wesley	2002	
		3.	Wasserman, L	Applied Econometric Time Series, 2nd ed.,	All of Statistics. A concise Course in Statistical Inference	2005

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Напреднаеконометрија			
2.	Код	5996			
3.	Студиска програма	Статистички методи за бизнис и економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Економски факултет			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017-2018 (втор семестар)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р Весна Буцевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 6. Запознавање на студентите со најновите теоретски достигнувања на подрачјето на напредната економетрија, со посебен осврт на системите на линеарни равенки, нивната примена, разбирање на проблемите на нивната идентификација и постапките на нивна оценка. Посебно внимание е посветено на системот на симултани равенки со оглед на нивната посебна важност за економетријата на микро и макро ниво; 7. Оспособување на студентите за научно-фундирана примена на напредните економетриски методи во анализата на реалните економски и деловни проблеми, со користење на соодветен економетриски софтвер.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Модели со една равенка (дополнување) 2. Авторегресиони модели 3. Системи на равенки 4. Навидум неповрзани регресии (ННР) 5. Систем на симултани равенки 6. Идентификација на параметрите на структурната форма 7. Двоетапен и троетапен метод на најмали квадрати 8. Оценки на максимална веродостојност.				
12.	Методи на учење: ▪ Предавања и вежби во мултимедијалниот центар на ТЕМПУС проектот "Статистички методи за бизнис и економија" на Економскиот факултет на УКИМ со користење на соодветни компјутерски пакети (EViews); • Поединечни консултации со студентите; • Подготовка на научни и стручни трудови со соодветна примена на економетриски методи и користење на соодветен компјутерски софтвер, нивна јавна презентација и дискусија по резултатите од истражувањето; • Подготовка на есеј на зададена тема; • Колоквиуми/тестови за проверка на стекнатите знаења.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часа			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови	

		16.3.	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување			60+30+10 = 100 бода		
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Greene, W.	Econometric Analysis, 7 th Edition	Prentice Hall	2011
		2.	Hamilton, J.	Time Series Analysis	Princeton University Press,	1994
		3.	Johnston, J and DiNardo, J.	Econometric Methods, 4 th Ed.	McGraw-Hill	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Amemiya, T.	Advanced Econometrics	Harvard University Press,	1985
		2.	Bardsen, G., Eithreim, O., Jansen, E.S. and Nymoen, R.	The Econometrics of Macroeconomic Modelling	Oxford University Press	2005
3.		Judge, G.G., Griffiths, W.E., Hill, C.R., Lütkepohl, H., Lee, T-C	The Theory and Practice of Econometrics , 2nd Edition	Wiley	2001	
		4.	Wooldridge, J.M.	Econometric Analysis of Cross Section and Panel Data, Second Edition	The MIT Press	2010

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	СТАТИСТИЧКА КОНТРОЛА НА КВАЛИТЕТ			
2.	Код	5997			
3.	Студиска програма	Статистички методи за бизнис и економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Економски факултет			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017-2018(втор семестар)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р Весна Буцевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Со успешно совладување на наставата по овој предмет студентите ќе можат: 1. да ги разберат принципите на модерните статистички методи на контрола и унапредување на квалитетот; 2. да ги користат стандардните средства на статистичката контрола на квалитетот за анализа на податоците за производите со цел да утврдат дали процесите се под контрола или не; 3. да се стекнат со знаење за современите деловни концепти како што се ТЉМ и Сигма; 4. точно да опишат како методите на статистичка контрола на квалитет резултираат со подобрување на квалитетот на производите и услугите, намалување на трошоците на производство и пружање на услуги и зголемување на ефикасноста и конкурентноста на компанијата; 5. со користење на компјутери, да подготвуваат висококвалитетни графички и табеларни презентации за контрола на квалитет во форма на стандардните контролни карти на квалитет; 6. да ја разберат улогата што ја има СПЦ во вкупната стратегија на контрола на процесите и на компанијата.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Унапредување на квалитетот во современото бизнис окружување 2. Основни концепти во статистиката и веројатноста 3. Методи и филозофија на статистичката контрола на процесот (SPC) 4. Контролни карти за варијабли 5. Контролни карти за атрибутивни белези 6. Специјални контролни карти 7. Способност на процесот и претходна контрола 8. Други теми во врска со контролните карти и нивните примени 9. Следење и контрола на повеќекратните процеси 10. Планови на прием на примерок.				
12.	Методи на учење: ▪ Предавања и вежби во мултимедијалниот центар на ТЕМПУС проектот "Статистички методи за бизнис и економија" на Економскиот факултет на УКИМ со користење на соодветни компјутерски пакети (STATGRAPHICS); • Поединечни консултации со студентите; • Подготовка на научни и стручни трудови со соодветна примена на статистички методи и користење на соодветен компјутерски софтвер, нивна јавна презентација и дискусија по резултатите од истражувањето; • Подготовка на есеј на зададена тема; • Колоквиуми/тестови за проверка на стекнатите знаења.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часа			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часа			
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања-теоретска		40 часови

	активности		настава			
			15.2. Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности		16.1. Проектни задачи	30 часови		
			16.2. Самостојни задачи	40 часови		
			16.3. Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување 60+30+10 = 100 бода					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Montgomery, D. C.	Introduction to Statistical Quality Control	Wiley	2012
		2.	Montgomery, D. C.	Student Solutions Manual to accompany Introduction to Statistical Quality Control	Wiley	2013
		3.	DeVor, R. E., Chang, T. and Sutherland J. W.	Statistical Quality Design and Control, Second Edition	Prentice Hall	2006
		4.	Grant, E. and Leavenworth, R.	Statistical Quality Control, 7th Edition	McGraw-Hill Series in Industrial Engineering and Management	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Castillo, E.	Statistical Process Adjustment for Quality Control	Wiley Series in Probability and Statistics	2002

		2.	Smith, G. M.	<i>Statistical Process Control and Quality Improvement, Fifth Edition</i>	Prentice Hall	2003
		3.	Zimmerman, S. M. and Icenogle, M. L.	<i>Statistical Quality Control Using Excel, 2nd Edition</i>	ASQ Quality Press	2002

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Избрани проблеми од микроекономија и макроекономија			
2.	Код	STM 5999.3			
3.	Студиска програма	Статистички методи за бизнис и економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017-2018 (прв семестар)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Академик Таки Фити			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да: 6. ги разбираат и применуваат концептите и методите на современата микроекономска анализа на пазарните структури 7. да ги разбираат ограничувањата во саморегулацијата на пазарите и потребата од државна интервенција кај пазарните неуспеси 8. да ја осознаат содржината на основните макроекономски агрегати и методите за нивна пресметка 9. да ги разбираат и оценуваат целите, инструментите и моделите за водење на клучните макроекономски политики: фискалната и монетарната политика 10. да ги осознаат главните дилеми и контроверзи околу кои се водат дебати помеѓу различните школи на макроекономијата.				
11.	1. Пазарна алокација на ресурсите 2. Урамнотежување-чистење на пазарите 3. Трите големи пазари: пазарот на добра и услуги, пазарот на труд и пазарот на капитал-взаемна зависност и упатеност 4. Пазарен неуспех (market failure) 5. Асиметрични информации како домен на пазарниот неуспех • значењето на информациите за функционирањето и урамнотежувашето на пазарите • информациите како инпут и трошоците за прибирање на информации (придонесот на нобеловецот Џорџ Стиглер) • перфектните информации и урамнотежувањето на пазарите • имперфектните, асиметричните информации (придонесите на нобеловците Мирлис, Викри, Акерлоф и Стиглиц) 6. Асиметрични информации како темелна карактеристика на пазарот на осигурување • Осигурување на живот и асиметрични информации • Осигурување на имот и асиметрични информации • Неповолното избирање (adverse selection) и морален хазард (moral hazard) во осигурувањето и последици врз функционирањето на пазарите на осигурување 7. Државна регулација на пазарите на осигурување-искуства на развиените земји, на одбрани земји во транзиција и поуците за Македонија 8. Неуспехот на државата (government failure) 9. Потрошувачка, штедење и инвестиции • Функција на потрошувачката и функција на штедењето				

	- Штедење и инвестиции - Врски и заемна зависност на инвестициите и пазарот на капитал - Растечко значење на осигурителните компании на пазарот на капитал-искуствата на развиените земји, на селектирани земји во транзиција и поуците за Македонија 1. 10. Клучни макроекономски политики					
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, квизови, проекти, филмови, подржани со LCD и PowerPoint.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време		7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови			
14.	Распределба на расположливо време		40+15+120 = 175 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови		
		16.3.	Домашно учење	50 часови		
17.	Начин на оценување				50+40+10 = 100 бода	
	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)		
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)		
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Таки Фити	Економија – Трето издание	Економски факултет - Скопје	2010
		2.	Таки Фити	Новата микроекономија и државната регулација	МАНУ	2008
		3.	Таки Фити	Кејнзијанската економска филозофија - од Кејнз до денешни дни	МАНУ и Економски факултет – Скопје	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред.	Автор	Наслов	Издавач	Година

		број				
		1.	N. Gregory Mankiw Mark Taylor	<i>Economics, Second Edition</i>	South- Western Cengage Learning	2011

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Демографски методи			
2.	Код	511			
3.	Студиска програма	Статистички методи за бизнис е економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017-2018 (втор семестар)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставници	Проф. д-р Драган Тевдовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. ги следат и анализираат демографските трендови на популацијата на земјата или поедини региони. 2. го анализираат интеракциското влијание помеѓу демографскиот и економскиот развој на земјата. 3. Да ги откриваат и експлицираат поважните структурни промени и контингенти на популацијата. 4. да вршат прокеции за растот на населението во идниот период. 5. да предлагаат мерки и политики за водење на конзистентна, единствена и диференцирана популациона политика во нашата земја. Преку наставната содржина на предметот ќе се настојува да им се помогне на студентите во подоброто спознавање на сите прашања и проблеми поврзани со населението (популацијата) како што се природното движење (наталитет и морталитет), миграциите, структурата и проекциите на популацијата на земјата и сл. На тој начин студентите ќе добијат јасна претстава за значењето на населението преку неговата дихотомна функција (производна и потрошувачка). Истовремено тие ќе можат подобро да го разберат демографскиот развој и неговата поврзаност и присутноста на повратна спрега со економскиот развој на една земја или регион.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед 2. Предмет на демографијата 3. Движење на населението 3.1 Природно движење на населението 3.2 Механичко движење на населението 4. Структури на населението 5. Демографските процеси и нивна употреба 6. Проекција на населението 7. Популациона политика				
12.	Методи на учење: предавања и лабараториски часови, кои ќе се изведуваат со помош на активно користење на статистички софтвер, и проекти.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава		40 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови

		16.2.	Самостојни задачи	40 часови	
		16.3.	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување			50+40+10 = 100 бода	
	17.1.	Тестови		50 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		40 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода		5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета		
22.	ЛИТЕРАТУРА				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ристески, С.,	Демографија – методи и анализа	Економски факултет – Скопје, Универзитет “Св. Кирил и Методиј”
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
1.		Rowland, T. Ronald	Demographic Methods and Concepts	OxfordUnivers ity Press	
2.		David A. Swanson and Jacob S. Siegel	The Methods and Materials of Demography, Second Edition	Emerald Group Publishing; 2 edition	

Предметна програма од втор циклус студии					
1.	Наслов на наставниот предмет	Финансиски менаџмент			
2.	Код	STM 5999.2			
3.	Студиска програма	Статистички методи за бизнис и економија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски факултет - Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј” во Скопје			
5.	Степен (трет циклус)	Втор циклус			
6.	Академска година/семестар	2017-2018 (прв семестар)	7.	Број на ЕКТС	7
8.	Наставник	Проф. д-р- Сашо Арсов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Завршен прв циклус на студии со најмалку 240 кредити			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на наставата студентите треба да бидат способни да: 1. Да ја анализираат финансиската состојба на компанијата, да ги интерпретираат добиените резултати и да донесуваат препораки во врска со идните активности на финансискиот менаџмент. 2. Да вршат вреднување и пресметка на приносите кај долгорочните хартии од вредност. 3. Да ја анализираат дивидендната политика на фирмата и да ги проценуваат нејзините импликации врз остварувањето на целите на финансискиот менаџмент и компанијата во целина. 4. Да ги анализираат и оценуваат ефектите од спојувањата, превземањата и останатите активности на полето на реструктурирањето на компаниите. 5. Да умеат да ги применат општоприфатените правила на оптимизација на портфолиото од аспект на соодносот помеѓу ризикот и приносот. 6. Да умеат да извршат избор на најсоодветните финансиски деривативи за управување со ризикот на компанијата.				
11.	Содржина на предметната програма: 2. Финансиски извештаи - анализа и планирање 3. Долгорочно финансиско одлучување 4. Емисија и вреднување на хартиите од вредност 5. Основи на портфолио менаџментот 6. Финансиски деривативи и управување со ризикот 7. Обртен капитал и краткорочно финансирање 8. Трошок и структура на капиталот 9. Дивидендна политика 10. Спојувања, преземања и други облици на реструктурирање 11. Меѓународен финансиски менаџмент				
12.	Методи на учење: предавања, интерактивна настава, квизови, проекти, филмови, подржани со ЛЦД и ПоњерПоинт.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	7 ЕКТС x 25 часови = 175 часови			
14.	Распределба на расположливо време	40+15+120 = 175 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	40 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3.	Домашно учење	50 часови	
17.	Начин на оценување		50+40+10 = 100 бода		
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Активност и учество	20 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	помалку од 60 бода			5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода			6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода			7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода			8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода			9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности од точка 15 и 16			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Интерна евалуација и анкета			
22.	ЛИТЕРАТУРА					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	C. POC, P. ВЕСТЕРФИЛД, Ц. ЦАФ,	Корпоративни финансии,	Магор, превод на осмото издание	2010,
		2.	АРСОВ, Сапо	Финансиски менаџмент	Економски факултет, УКИМ, Скопје	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	BRIGHAM, Eugene F., Phillip DAVES	Intermediate Financial Management , 9 th edition	South-Western Thomson Learning	2007
		2.	ELALI, W., T. TRAINOR	Advanced Corporate Finance	Pearson Addison Wesley, Toronto	2009